

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200622
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8222200622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Mesto Poprad, Nábrežie Jána Pavla II. č. 2802/3, 058 01 Poprad, IČO: 00 326 470, právne zastúpený: Mgr. Maroš Ježík, advokát, so sídlom Okružná 871/65, 064 01 Stará Ľubovňa, pracovisko: Murgašova 86/1, 058 01 Poprad proti žalovanému: MAZA, spol. s r.o., so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, IČO: 36 467 774, zastúpený: JUDr. Elena Ľalíková, advokátka, so sídlom Podbrezovská 34, 831 06 Bratislava, o zaplatenie 17.140 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 07.03.2023 č. k. 5C/12/2022-94 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a .

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 17.140,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 17.140,00 Eur od 22.03.2022 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie okrem iného odôvodnil zistením, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov v jeho vlastníctve žalovaným, bez právneho dôvodu, a to za obdobie od 01.03.2020 do 28.02.2022, v celkovej výške 17.140 eur. V konaní bolo preukázané, že žalobca podľa § 1 z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení má postavenie obce a v zmysle § 22 citovaného zákona bol vyhlásený za mesto. Žalobca je v katastri nehnuteľností na LV č. 1, kat. úz. D. evidovaný ako výlučný vlastník parcely KN C č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 822 m² a parcely KN C č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m². Žalovaný ako podnikateľ podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka je výlučným vlastníkom stavby súp. č. XXX - nákupné stredisko E., (ktorá stojí na pozemku, parcele č. XXX/X), evidovanej na LV č. XXXX, kat. úz. D.. Žalovaný ako vlastník stavby ku dňu rozhodovania súdu nedisponuje žiadnym právnym titulom, ktorý by ho oprávňoval užívať

pozemky vo vlastníctve žalobcu, a to parcelu KN C č. XXX/X a KN C č. XXX/X (ďalej aj sporné alebo predmetné pozemky).

3. Na pojednávaní konanom dňa 07.03.2023 žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na písomné podanie zo dňa 06.03.2023 (predložené na pojednávaní), v ktorom namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v spore s tým, že tento sa nikdy nemal stať vlastníkom sporných pozemkov. Tvrdil, že sporné pozemky získal kúpnu zmluvou, ktorou nadobudol aj vlastníctvo k nákupnému stredisku, ku ktorému patrí aj zastavaná plocha, tiež príslušenstvo parkoviská, ktoré sú stavbou v pravom zmysle a tvoria aj v súčasnosti súčasť, či príslušenstvo nákupného strediska v zmysle § 120 Občianskeho zákonníka. Takto spolu boli nehnuteľnosti aj skolaudované ešte pôvodnému vlastníkovi (v tom čase správcovi socialistického majetku). V tejto súvislosti súd skonštatoval, že v zmysle § 70 katastrálneho zákona, údaje v katastri nehnuteľností sú pravdivé a záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Tento opak žalovaný žiadal preukázať tým, aby súd si zabezpečil úplnú stavebno-právnu dokumentáciu k predmetnému nákupnému stredisku, tiež aby súd vyžiadal zbierku listín z katastra nehnuteľností, vzťahujúcu sa k predmetným nehnuteľnostiam, ku ktorým žalovaný nemá dosah, ktoré listiny by preukázali, že žalobca nie je vlastníkom sporných pozemkov. K námietke aktívnej legitímácie žalobcu v spore súd uviedol, že pokiaľ žalovaný namietal vlastnícke právo žalobcu k predmetným pozemkom, mohol sa ochrany svojich práv domáhať na všeobecnom súde určovacou žalobou. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný žalobou vedenou na Okresnom súde Poprad sp. zn. 11C 54/2018 sa domáhal voči žalobcovi určenia vlastníckeho práva k sporným pozemkom, avšak žaloba bola právoplatne zamietnutá. Keďže žalovaný nepreukázal nesprávnosť zápisov v katastri nehnuteľností, súd v prejednávanej veci pri rozhodovaní vychádzal zo zápisov v katastri nehnuteľností v zmysle § 70 katastrálneho zákona a mal za preukázané, že len žalobca je výlučným vlastníkom pozemkov, parcely KN C č. XXX/X. a KN C č. XXX/X. Preto v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka žalobca ako výlučný vlastník pozemkov je oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Zároveň podľa z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a z. č. 138/1991 Zb. o majetku obci je žalobca povinný majetok zveľaďovať, zhodnocovať, nezmenšený zachovať, pričom je povinný s majetkom hospodáriť v prospech rozvoja obce a jej občanov. Keďže žalovaný ako vlastník stavby fakticky neumožňuje žalobcovi ako vlastníkovi sporných pozemkov ich užívanie, čím bez akéhokoľvek právneho titulu, takýmto užívaním sporných pozemkov pod stavbou sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca pozemok nemôže užívať, žalovaný neposkytuje za jeho užívanie žalobcovi žiadne protiplnenie, a preto žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná.

4. K obrane žalovaného, že stavba so súp. č. XXX nezaberá celú výmeru parcely KN C č. XXX/X (na stavbu pripadá zastavaná plocha len o výmere 720 m²), k tomu súd uviedol, že pôvodne išlo o pozemok, parcelu KN C č. XXX o výmere 1.484 m², ktorá bola geometrickým plánom rozdelená. Následne bola vytvorená parcela KN C č. XXX/X o výmere 822 m² (na ktorej sa nachádza stavba) a parcela KN C č. XXX/X o výmere 673 m². Z uvedeného dôkazu zároveň vyplýva, že na celej parcele KN C č. XXX/X o výmere 822 m² sa nachádza stavba. Z predloženého geometrického plánu súd zistil, že do výmery parcely KN C č. XXX/X je zarátaná aj plocha nad vchodom do budovy žalovaného v časti, kde uvedená parcela hraničí s parcelou č. XXX/X, ako aj plocha strechy, ktorá hraničí s parcelou č. XXX/X. Súd preto uzavrel, že k bezdôvodnému obohacovaniu žalovaného na úkor žalobcu dochádza aj v časti pozemku pod strechou budovy žalovaného, keďže existencia strechy na budove žalovaného neumožňuje žalobcovi užívať ani túto časť pozemku. Pokiaľ sa jedná o bezdôvodné obohatenie ohľadom užívania pozemku, parcely KN C č. XXX/X o výmere 35 m², v zmysle tvrdení žalobcu sa na uvedenej ploche pozemku nachádza terasa, ktorá slúži stavbe žalovaného. Žalovaný síce uvedené tvrdenia popieral, že terasa nie je v jeho vlastníctve a neslúži stavbe, ale ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, na celej výmere pozemku, parcely KN C č. XXX/X sa nachádza terasa, pričom uvedený pozemok v zmysle geometrického plánu bezprostredne susedí s pozemkom, parcelou č. XXX/X, na ktorom je postavená stavba žalovaného, naviac uvedené tvrdenia žalovaný síce popieral, avšak neuviedol žiadne vlastné konkrétne skutkové tvrdenia na preukázanie opaku. Žalovaný je výlučným vlastníkom stavby so súp. č. XXX, postavenej na pozemku, parcele KN C č. XXX/X, avšak v konaní žiadne konkrétne skutkové tvrdenia ako je užívaná jeho stavba, teda či ju užíva výlučne sám alebo či niektoré časti stavby boli dané do užívania iným subjektom, napr. nájomnou zmluvou, neuviedol. Žalobca nemôže mať vedomosť o skutočnosti, ako žalovaný predmetnú stavbu užíva, teda nemôže byť na neprospech žalobcu, že uvedené skutkové tvrdenia neuviedol. Žalovaný ako vlastník stavby by mal mať vedomosť, ktorý subjekt užíva terasu na pozemku, parcele KN C č. XXX/X, ktorá sa nachádza

bezprostredne pri stavbe žalovaného, avšak v tejto súvislosti žalovaný žiadne skutočnosti netvrdil, ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, ktorými by preukázal, že sporné pozemky užíva iný subjekt. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu dochádza na strane žalovaného aj ohľadne užívania pozemku, parcely KN C č. XXX/X.

5. Pokiaľ ide o určenie výšky bezdôvodného obohatenia súd uzavrel, že v zmysle § 11 ods. 4 písm. a) z. č. 369/1990 Zb. a § 9 ods. 1 z. č. 138/1991 Zb., obec určuje zásady hospodárenia a nakladania s jej majetkom. V zmysle uvedených ustanovení žalobca prostredníctvom mestského zastupiteľstva dňa 12.02.2020 schválil zásady prenájmu pozemkov v jeho vlastníctve, pričom podľa článku II. písm. l) obvyklé ročné nájomné za užívanie pozemkov v zóne B, ktorá slúži na podnikanie alebo s ním súvisia je 10 eur/m². Pri pozemkoch, parcele KN C č. XXX/X o výmere 822 m² a parcele KN C č. XXX/X o výmere 35 m² predstavuje ročné obvyklé nájomné výšku 8.570 eur (822 m² + 35 m² x 10 eur). Žalovaný užívaním pozemkov, ktoré sú vlastníctvom žalobcu bez právneho titulu, sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, a to práve vo výške bežného nájomného, za ktoré by mohol žalobca uvedené pozemky prenajať. Keďže žalobca sa podanou žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie dvoch rokov, a to od 01.03.2020 do 28.02.2022, výška bezdôvodného obohatenia za dva roky užívania predmetných pozemkov predstavuje sumu 17.140 eur (2 x 8.570 eur) s príslušenstvom.

6. Z prisúdenej istiny 17.140 eur súd priznal žalobcovi (postupom podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka) aj požadovaný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.03.2022 do zaplatenia. Výzvou zo dňa 14.03.2022 žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v lehote do 3 dní od doručenia predmetnej výzvy, k čomu podľa podacieho hárku došlo dňom 18.03.2022. Lehota na plnenie v rozsahu troch dní od doručenia výzvy žalovanému uplynula dňom 21.03.2022, a teda dňom 22.03.2022 sa žalovaný s plnením bezdôvodného obohatenia žalobcovi dostal do omeškania.

7. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

8. Proti rozsudku bolo podané odvolanie zo strany žalovaného, ktorý navrhol napadnutý rozsudok ako nezákonný zrušiť, vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP). Žalovaný totiž žiadal, aby súd zabezpečil úplnú stavebno-právnu dokumentáciu stavby súp. č. XXX, ktorá je postavená na parcele č. XXX/X od žalobcu, ktorý je príslušným stavebným úradom. Tiež žiadal, aby súd vyžiadal celú zbierku listín, vzťahujúcu sa na LV č. 1, kat. úz. D. od príslušného okresného úradu - katastrálneho odboru, ku ktorým listinám sa žalovaný nevie legálne dostať, lebo nemá k nim prístup a bez ktorých sa nedá uzavrieť, že žalobca je vlastníkom sporných pozemkov, na základe platného titulu, hoci opak je pravdou. Ďalej uviedol, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Žalobca sa nemohol stať vlastníkom sporných pozemkov na základe vydržania, ako je to uvedené v katastri nehnuteľností (konštatovaného rozhodnutím C 51/2006 z 24.11.2006), nakoľko k platnému a riadnemu prechodu majetku z vlastníctva štátu do vlastníctva obce v zmysle zákona bolo potrebné kumulatívne naplnenie troch stanovených podmienok, a to existencia vlastníckeho práva ku dňu účinnosti zákona, existencia práva hospodárenia svedčiaca obci k tomuto dňu a reálne hospodárenie s predmetnými parcelami ku dňu 24.05.1991. Pokiaľ obci čo i len jedna podmienka nesvedčila, tak žiaden majetok na obec neprešiel. Potom, ak mesto s predmetnými pozemkami vôbec nehospodáril, žalobcovi nemohlo svedčiť vlastnícke právo, ani podľa osobitných predpisov o prechode majetku štátu do vlastníctva obci. Žalobcovi preto chýba aktívna vecná legitímácia na vedenie sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v danom prípade nezakladá pre žalobcu žiadne práva, pretože katastrálny odbor okresného úradu nebol oprávnený skúmať splnenie vyššie uvedených podmienok k platnému a riadnemu prechodu majetku z vlastníctva štátu do vlastníctva obce. Zákonodarca vychádzal z toho, že obce si zmenu vlastníka ohlásia len v prípadoch, kedy skutočne naplnili literu zákona, čo sa v danom prípade nestalo, lebo mesto v rámci projektu ROEP podalo žiadosť katastru nehnuteľností o vydanie rozhodnutia o vydržaní vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktorý následne vydal rozhodnutie pod sp. zn. C 51/2006, ktoré ale dotknutým osobám doručené nebolo, takže doteraz nie je právoplatné. Dôkazné bremeno o splnení zákonných podmienok prechodu vlastníctva nesie obec a nie žalovaný. Tým bol žalovaný nesprávne a excesívne zaťažovaný dôkazným bremenom ohľadne popretia všetkých znakov skutkovej podstaty

uplatneného nároku. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto rozsahu zaťažovalo žalobcu. Keďže sa tak nestalo, v prejednávanej veci ide aj o nesprávne právne posúdenie merita veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Ako námietku in eventum žalovaný uplatnil aj nesprávne určenú výšku určenej sumy za užívanie pozemkov. Na záver uviedol, že žalovaný uvedený nedoložený vlastnícky vzťah k predmetným nehnuteľnostiam bude musieť najskôr riešiť žalobou, že Mesto D. nie je vlastníkom sporných pozemkov, následne v katastrálnom konaní bude žiadať o zápis vlastníckeho práva na základe rozhodnutia o pridelení súpisného čísla alebo evidenčného čísla k prevádzkovej jednotke, ktorého súčasťou bude aj geoplán, buď z roku 1992, ktorý nebol katastrom zaevidovaný alebo novší, ktorý si dalo vyhotoviť mesto o zameraní stavieb patriacich do vlastníctva žalovaného.

9. Žalobca k podanému odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými v konaní, správne vyhodnotil zistený skutkový stav a správne aj vec právne posúdil. Podľa názoru žalobcu v konaní nedošlo ku žiadnej vade, ktorá by mala za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolania preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Skutočnosť, že odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu vyplýva z rozsudku ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, č. 20772/92.

14. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. K odvolacej námietke žalovaného, že súd neakceptoval jeho žiadosť na vykonanie dokazovania, aby zabezpečil úplnú stavebno-právnu dokumentáciu stavby so súp. č. XXX, ktorá je postavená na sporných pozemkoch od Mesta D., ktorý je príslušným stavebným úradom, tiež nevyžiadal celú zbierku listín, vzťahujúcu sa na LV č. 1, kat. úz. D. od príslušného okresného úradu - katastrálneho odboru, ku ktorým dôkazom žalovaný nemá dosah, ktoré dôkazy sú pre meritórne posúdenie žalobného nároku významné (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), odvolací súd uvádza:

16. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len troma dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Druhým je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí / nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené, alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s článkom 46 ods. 1 a článkom 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021 sp. zn. 5Cdo 107/2019).

17. V súvislosti s námietkou odvolateľa o nevykonaní ním navrhovaných dôkazov, odvolací súd považuje za rozhodujúce, že vykonanie týchto žalovaným navrhnutých dôkazných prostriedkov je z pohľadu meritórneho skutkového aj právneho kontextu veci bezvýznamné. Súd prvej inštancie sa s navrhovaným dôkazom žalovaného vysporiadal, a to v odôvodnení rozhodnutia v bodoch 8 a 37 rozsudku, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s tým, že pokiaľ žalovaný namietal vlastnícke právo žalobcu k sporným pozemkom, mohol sa ochrany svojich práv domáhať na súde určovacou žalobou. Keďže žalovaný nepreukázal nesprávnosť zápisov v katastri nehnuteľností v zmysle § 70 katastrálneho zákona, je žalobca vlastníkom sporných pozemkov. Zároveň odvolací súd uvádza, že žalovaný v tejto súvislosti nielenže netvrdil, o to menej preukázal ako opomenutie vykonania navrhovaných dôkazných prostriedkov mohlo ovplyvniť jeho procesný úspech z pohľadu kľúčovej argumentácie súdu prvej inštancie k otázke, aktívnej legitímácie žalobcu v spore. Ako vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 11C 54/2018, v tomto konaní sa žalovaný v postavení žalobcu domáhal vo vzťahu k žalobcovi určenia, že je výlučným vlastníkom pozemkov, a to parcely KN C č. XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o výmere o 822 m² a parcely KN C č. XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o výmere 673 m², titulom vydržania podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 26.11.2021 č. k. 11C 54/2018-212 bola žaloba právoplatne zamietnutá. Ako vyplýva z odôvodnenia citovaného rozsudku, súd v uvedenom konaní mal za preukázané, cit.: „Mesto D. nadobudlo vlastnícke právo k sporným pozemkom priamo zo zákona o majetku obcí, teda iným spôsobom, ako to deklarovalo spomínané rozhodnutie Správy katastra D. č. C 51/2006“ (bod 14 rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 11C 54/2018). Žalovaný v uvedenom konaní nepreukázal, že je vlastníkom sporných pozemkov, a preto správne súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal v prejednávanej veci zo zápisov sporných pozemkov v zmysle § 70 katastrálneho zákona a mal za preukázané, že len žalobca je vlastníkom sporných pozemkov, nakoľko žalovaný opak nepreukázal. Tým je daná aktívna legitímácia žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Navyiac na pojednávaní konanom dňa 07.03.2023, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, žalovaný na otázku, či prebieha nejaké konanie, v ktorom sa rieši spor o vlastnícke právo k sporným pozemkom, v ktorých ako vlastník je evidovaný žalobca a ktoré sú predmetom tohto konania uviedol, že sa k uvedenému nevie vyjadriť. Zároveň uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (č. l. 89 spisu). Preto túto odvolaciu námietku odvolací súd považoval za nedôvodnú.

18. Podstata ďalšej odvolacej námietky spočívala v skutočnosti, že žalobcovi nemôže svedčiť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, ani podľa osobitných predpisov o prechode majetku štátu do vlastníctva obce, nakoľko ako to tvrdí odvolateľ k riadnemu prechodu majetku z vlastníctva štátu do vlastníctva obce v zmysle citovaného zákona bolo potrebné naplnenie troch stanovených podmienok a) existencia vlastníckeho práva ku dňu účinnosti zákona, b) existencia práva hospodárenia svedčiaca obci ku dňu účinnosti zákona, c) reálne hospodárenie s nehnuteľnosťami ku dňu účinnosti zákona, t.j. 24.05.1991. Žalovaný túto námietku uplatnil až v odvolacom konaní. Preto sa jedná o tzv. novoty v odvolacom konaní, ktoré možno použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd v prejednávanej veci nezistil naplnenie žiadneho z uvedených dôvodov podľa § 365 CSP pre použitie novoty zo strany žalovaného, keď novopoužitie skutkové tvrdenia žalovaného sa netýkajú procesných podmienok (medzi ktoré patria napr. právomoc súdu, príslušnosť súdu, neexistencia prekážky začatého konania (litispendencie), neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae), spôsobilosť strany samostatne konať pred súdom (procesná spôsobilosť a pod.), netýkajú sa vylúčenia sudcu či nesprávneho obsadenia.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo možné prihladiť len na prostriedky procesného útoku žalovaného (skutkové tvrdenia, z ktorých súd vyvodzoval aktívnu legitimáciu žalobcu), uplatnené do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol podstatné vyjadrenia strán sporu, aké prostriedky procesného útoku a obrany použili, jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, pričom posúdeniu veci súdom prvej inštancie nemožno nič vytknúť a odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku. Preto pokiaľ odvolateľ v odvolaní uviedol ďalšie skutkové tvrdenia, odvolací súd poukazuje na to, že ide o prostriedky procesného útoku, ktoré mohol odvolateľ uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, a teda nebolo možné na ne ako neprípustné novoty už v odvolacom konaní prihladiť (§ 366 písm. d) CSP).

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § X91 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejme nesúlad.

21. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

22. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP naplnená nebola.

23. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovkej časti rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Aj Ústavný súd SR vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že strana sporu sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Odvolacou

námietkou bolo, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (vid. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS46/05, II. ÚS 76/07).²⁰ Odvolací súd došiel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Preto neobstoja ani námietka o nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

24. Odvolací súd zároveň uvádza, že odvolacie dôvody žalovaného boli len zopakovaním argumentov, ktoré boli vznášané pred súdom prvej inštancie a tento sa dostatočne presvedčivo vysporiadal s týmito, pričom založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré v podstate ani odvolaním mu vytýkané neboli a správne došiel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania a účinne nepopretých skutkových tvrdení mal za preukázané, že na sporných pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu je postavená stavba - nákupné stredisko E. so súp. č. XXX, ktorá stavba je vo vlastníctve žalovaného. Takýmto užívaním pozemkov pod stavbou sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, žalobca nemôže užívať sporný pozemok v jeho výlučnom vlastníctve a žalovaný za užívanie pozemkov žalobcovi žiadne protiplnenie neposkytuje.

25. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia (ktorú žalovaný v odvolaní namieta len tým, že je nesprávne určená jej výška, pričom pred súdom prvej inštancie žalovaný výšku nájomného nijako nerozporoval), súd správne vychádzal z tvrdení a dôkazov predložených žalobcom, keďže žalovaný ani v tomto smere neunesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu, keď nepredložil žiadne dôkazy, ani neposkytol žiadnu argumentáciu ohľadne nesprávnosti určenia výšky žalobcom žiadaného bezdôvodného obohatenia. Ak žalovaný v odvolaní namieta nesprávne určenú výšku ceny za užívanie sporných pozemkov, k tomu odvolací súd poukazuje na bod 48 rozhodnutia. Súd pri určení výšky bezdôvodného obohatenia, vychádzal z tvrdení a dôkazov predložených žalobcom a žalovaný ani v tomto smere neunesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu, keď neposkytol žiadne dôkazy, ani žiadnu argumentáciu ohľadne nesprávnosti určenia výšky žalobcom žiadaného bezdôvodného obohatenia.

26. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania

na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku (II.) a vo výroku o trovách konania (III.) ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP s prihliadnutím na skutočnosť, že úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).